

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 27.4.2010
COM(2010) 193 galīgā redakcija

2010/0115 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņem

Stratēģijas Eiropa 2020 integrēto pamatnostādņu II daļa

{SEC(2010) 488 galīgā redakcija}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Eiropas Komisijas priekšlikumam sākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju – Eiropa 2020¹, balstoties uz stiprinātu ekonomikas politikas koordināciju, kurā pamatuzmanība tiks pievērsta galvenajām jomām, kurās nepieciešama rīcība, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju. Šajā nolūkā Eiropadome vienojās noteikt ES pamatmērķus, kas ir kopīgi mērķi, uz kuriem balstās dalībvalstu un Savienības darbība. Ņemot vērā šos mērķus, dalībvalstis [ir noteikušas] savus valsts mērķus. Savukārt ES līmenī Komisija strādās pie šīs stratēģijas īstenošanas, jo īpaši, izmantojot savas septiņas "pamatiniatīvas", kas ir izklāstītas Paziņojumā par stratēģiju Eiropa 2020.

Līgumā par Eiropas Savienības darbību noteikts, ka dalībvalstis ekonomikas politiku un nodarbinātības veicināšanu uzskata par vispārsvārīgiem jautājumiem un tos koordinē Padomē. Tā divos atsevišķos pantos noteikts, ka Padomei jāpieņem ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes (121. pants) un nodarbinātības pamatnostādnes (148. pants), norādot, ka pēdējām jābūt saskanīgām ar pirmajām. Ņemot vērā minēto juridisko pamatu, nodarbinātības un ekonomikas politikas pamatnostādnes tiek iesniegtas kā divi atsevišķi, tomēr cieši savstarpēji saistīti tiesību akti:

- Padomes ieteikums par vispārējām pamatnostādnēm dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikai – stratēģijas Eiropa 2020 integrēto pamatnostādņu I daļa;
- Padomes lēmums par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm – stratēģijas Eiropa 2020 integrēto pamatnostādņu II daļa.

Šīs pamatnostādnes, ko īsteno ar iepriekš minētajiem tiesību aktiem, kopā veido stratēģijas Eiropa 2020 īstenošanas integrētās pamatnostādnes.

Stratēģijas Eiropa 2020 integrētās pamatnostādnes veido satvaru stratēģijai Eiropa 2020 un reformām dalībvalstu līmenī. Lai panāktu saskanību un skaidrību, pamatnostādņu skaits ir ierobežots un tajās ir atspoguļoti Eiropadomes secinājumi. Pamatnostādnes tiek integrētas, lai nodrošinātu, ka valstu un ES līmeņa politika pilnībā dod ieguldījumu stratēģijas Eiropa 2020 mērķu sasniegšanā. To saskaņota izpilde palīdzēs dalībvalstīm gūt pozitīvu papildu ietekmi no koordinētām strukturālām reformām, jo īpaši euro zonā.

Uz to balstoties, dalībvalstis izstrādās valsts reformu programmas, kurās sīki noteiks darbības, kādas tās veiks jaunās stratēģijas ietvaros, īpašu uzsvāru liekot uz pasākumiem valsts mērķu sasniegšanai. Balstoties uz Komisijas veikto uzraudzību un Padomes darbu, Eiropadome katru gadu novērtēs kopējo progresu, kāds panākts stratēģijas īstenošanā gan ES, gan valstu līmenī. Vienlaikus tiks aplūkotas attīstības tendences makroekonomikas, strukturālajā un konkurētspējas jomā, kā arī vispārējā finanšu stabilitāte.

¹ COM(2010)2020, 3.3.2010.

Stratēģijas Eiropa 2020 integrētās pamatnostādnes ir šādas:

1. pamatnostādne – publisko finanšu kvalitātes un ilgtspējas nodrošināšana
2. pamatnostādne – makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršana
3. pamatnostādne – nelīdzsvarotības mazināšana euro zonā
4. pamatnostādne – atbalsta pētniecībai un izstrādei optimizēšana, zināšanu trīsstūra stiprināšana un digitālās ekonomikas potenciāla attīstīšana
5. pamatnostādne – resursu efektīva izmantošana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana
6. pamatnostādne – uzņēmumu un patērētāju vides uzlabošana un ražošanas bāzes modernizēšana
7. pamatnostādne – dalības darba tirgū palielināšana un strukturālā bezdarba samazināšana
8. pamatnostādne – kvalificēta darbaspēka izveide, reaģēšana uz darba tirgus vajadzībām, darba kvalitātes veicināšana un mūžizglītība
9. pamatnostādne – izglītības un apmācības sistēmu snieguma uzlabošana visos līmeņos un līdzdalības augstākajā izglītībā palielināšana
10. pamatnostādne – sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa ar nabadzību

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņem

Stratēģijas Eiropa 2020 integrēto pamatnostādņu II daļa

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 148. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu²,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁴,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Līguma par Eiropas Savienības darbību 145. pantā noteikts, ka dalībvalstis un ES izstrādā koordinētu stratēģiju nodarbinātības jomā, īpaši atbalstot kvalificētu, mācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī darba tirgus, kas spētu reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā, un lai sasniegtu mērķus, kas izvirzīti Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā. Dalībvalstis, ņemot vērā valsts praksi attiecībā uz darba tirgus dalībnieku pienākumiem, uzskata nodarbinātības veicināšanu par vispārsvārīgu jautājumu un savas darbības šajā sakarā koordinē Padomē saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 148. panta noteikumiem.
- (2) Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punktā noteikts, ka Savienība apkaros sociālo atstumtību un diskrimināciju un veicina sociālo taisnīgumu un aizsardzību, un ir paredzētas Savienības iniciatīvas, lai nodrošinātu dalībvalstu sociālās politikas koordinēšanu. Līguma par Eiropas Savienības darbību 9. pantā noteikts, ka, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienība ņem vērā prasības, kas saistītas ar atbilstīga sociālās aizsardzības līmeņa nodrošināšanu un ar sociālās atstumtības apkarošanu.

² OV C , , lpp.

³ OV C , , lpp.

⁴ OV C , , lpp.

- (3) Līgumā par Eiropas Savienības darbību noteikts, ka Padome pieņem nodarbinātības pamatnostādnes un vispārējās ekonomikas politikas pamatnostādnes, lai dotu ievirzi dalībvalstu politikai.
- (4) Lisabonas stratēģija, kuru sāka 2000. gadā, tika balstīta uz atziņu, ka ES nepieciešams palielināt ražīgumu un konkurētspēju, kā arī veicināt sociālo kohēziju, ņemot vērā pasaules mēroga konkurenci, tehnoloģiskās izmaiņas un sabiedrības novecošanu. Lisabonas stratēģiju atjaunoja 2005. gadā pēc starpposma pārskatīšanas, kā rezultātā lielāka uzmanība tika veltīta izaugsmei, vairāk un labākām darbavietām.
- (5) Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības stratēģija palīdzēja panākt konsensu par vispārēju ES ekonomikas un nodarbinātības politikas ievirzi. Saskaņā ar šo stratēģiju Padome 2005. gadā pieņēma vispārējās ekonomikas politikas pamatnostādnes un nodarbinātības pamatnostādnes⁵, bet 2008. gadā⁶ tās pārskatīja. Divdesmit četras pamatnostādnes veidoja pamatu valstu reformu programmām, nosakot galvenās makroekonomikas, mikroekonomikas un darba tirgus reformu prioritātes ES kopumā. Tomēr pieredze liecina, ka pamatnostādņēs prioritātes nebija noteiktas pietiekami skaidri un saikne starp tām būtu varējusi būt ciešāka. Tas ierobežoja to ietekmi uz valstu politikas izstrādi.
- (6) Finanšu un ekonomikas krīze, kas sākās 2008. gadā, bija par iemeslu ievērojamam darbavietu un potenciālā ražošanas apjoma samazinājumam, un tās rezultātā dramatiski pasliktinājās publisko finanšu stāvoklis. Tomēr Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns⁷ daļēji ar koordinētu fiskālo stimulu, euro kalpojot par makroekonomiskās stabilitātes garantu, palīdzēja dalībvalstīm rast risinājumu krīzei. Tādējādi krīze pierādīja, ka Savienības politikas jomu koordinēšana var dot būtiskus rezultātus, ja to stiprina un efektīvi pielieto. Tāpat krīze uzsvēra dalībvalstu ekonomikas un darba tirgu ciešo savstarpējo atkarību.
- (7) Komisija ierosināja izveidot jaunu stratēģiju nākamajai desmitgadei – stratēģiju Eiropa 2020⁸, lai ES varētu izkļūt no krīzes spēcīgāka un vērst savu ekonomiku uz gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi. Attiecīgajās pamatnostādņēs iekļautie pieci pamatmērķi ir kopīgi mērķi, uz kuriem balstās dalībvalstu un Savienības darbība. Dalībvalstīm būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai izpildītu valsts mērķus un novērstu vājās vietas, kas ierobežo izaugsmi.
- (8) Visaptverošo ekonomikas krīzes "pārvarēšanas stratēģiju" ietvaros dalībvalstīm būtu jāīsteno tālejošas reformu programmas, lai panāktu makroekonomikas stabilitāti un publisko finanšu ilgtspējību, uzlabotu konkurētspēju, mazinātu makroekonomikas nelīdzsvarotību un uzlabotu darba tirgus darbību. Fiskālā stimula atcelšana būtu jāīsteno un jākoordinē Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros.
- (9) Stratēģijas Eiropa 2020 ietvaros dalībvalstīm būtu jāīsteno reformas, kuru mērķis ir "gudra izaugsme", proti, izaugsme, kas pamatojas uz zināšanām un inovāciju. Reformām būtu jābūt vērstām uz izglītības kvalitātes uzlabošanu, tās pieejamības nodrošināšanu visiem un pētniecības un uzņēmumu snieguma stiprināšanu, lai

⁵ COM(2005) 141.

⁶ COM(2007) 803.

⁷ COM(2009)615, 19.11.2009.

⁸ COM(2010)2020, 3.3.2010.

veicinātu inovāciju un zināšanu nodošanu visā ES. Ar tām būtu jāveicina uzņēmējdarbība un jāpalīdz radošas idejas pārvērst inovatīvos produktos, pakalpojumos un procesos, kas var radīt izaugsmi, kvalitatīvas darbavietas, teritoriālo, ekonomikas un sociālo kohēziju, kā arī palīdzēt risināt Eiropas un visas pasaules mēroga sabiedrības problēmas. Šajā kontekstā būtiski ir maksimāli likt lietā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.

- (10) Tāpat dalībvalstīm savās reformu programmās būtu jāpievēršas "ilgtspējīgai attīstībai". Ilgtspējīga attīstība nozīmē, ka tiek veidota ilgtspējīga un konkurētspējīga ekonomika, kurā efektīvi tiek izlietoti resursi, izmaksas un ieguvumi tiek sadalīti taisnīgi, tiek izmantota Eiropas vadošā loma jaunu procesu un tehnoloģiju, tostarp zaļo tehnoloģiju izstrādes jomā. Dalībvalstīm būtu jāīsteno vajadzīgās reformas, lai mazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un efektīvi izmantotu resursus. Tāpat tām būtu jāuzlabo sava uzņēmējdarbības vide, jāstimulē zaļo darbavietu radīšana un jāmodernizē ražošanas bāze.
- (11) Dalībvalstu reformu programmām jābūt vērstām arī uz "integrējošu izaugsmi". Integrējoša izaugsme nozīmē to, ka tiek veidota vienota sabiedrība, kurā cilvēki spēj paredzēt izmaiņas un tās pārvaldīt, tādējādi aktīvi piedaloties sabiedrībā un ekonomikā. Tādēļ ar dalībvalstu reformām būtu jānodrošina visiem piekļuve un iespējas visos dzīves posmos, lai tādējādi samazinātu nabadzību un sociālo atstumtību, likvidējot šķēršļus dalībai darba tirgū, jo īpaši sievietēm, gados vecākiem darbiniekiem, jauniešiem, invalīdiem un likumīgiem migrantiem. Ar tām būtu arī jāpanāk, ka ekonomikas izaugsmes ieguvumi nonāk pie visiem pilsoņiem visos reģionos. Tādēļ dalībvalstu reformu programmu pamatā būtu jābūt darba tirgu efektīvas darbības nodrošināšanai, izmantojot ieguldījumus sekmīgā darba maiņā, attiecīgo prasmju attīstīšanu, darba kvalitātes paaugstināšanu un cīņu pret sadrumstalotību, strukturālo bezdarbu un pasivitāti, nodrošinot adekvātu, ilgtspējīgu sociālo aizsardzību un aktīvu iekļaušanu, lai mazinātu nabadzību.
- (12) ES un dalībvalstu strukturālās reformas var efektīvi dot ieguldījumu izaugsmē un nodarbinātībā, ja ar tām stiprina ES konkurētspēju pasaules ekonomikā, paver jaunas iespējas Eiropas eksportētājiem un rada konkurētspējīgu piekļuvi būtiskam importam. Tādēļ reformās būtu jāņem vērā to ārējās konkurētspējas aspekti, lai veicinātu Eiropas izaugsmi un dalību atvērtos un godīgos tirgos visā pasaulē.
- (13) Stratēģija Eiropa 2020 jāstiprina ar integrētu politikas kopumu, kuru dalībvalstīm būtu jāīsteno pilnībā un vienotā tempā, lai panāktu koordinētu strukturālo reformu pozitīvu papildu ietekmi.
- (14) Lai gan šīs pamatnostādnes ir adresētas dalībvalstīm, stratēģija Eiropa 2020 būtu jāīsteno partnerībā ar visām valstu, reģionālajām un vietējām iestādēm, cieši iesaistot parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus, kas dod ieguldījumu valsts reformu programmu izstrādē, to īstenošanā un vispārējā saziņā stratēģijas sakarā.
- (15) Stratēģiju Eiropa 2020 stiprina mazāks skaits pamatnostādņu, ar kurām aizstāj iepriekšējo divdesmit četru pamatnostādņu kopumu un saskaņotā veidā pievēršas nodarbinātības un vispārējās ekonomikas politikas jautājumiem. Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas ir pievienotas šim lēmumam, ir cieši saistītas ar dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas pamatnostādņēm, kas ir

pievienotas Padomes [...] Ieteikumam [...]. Kopā tās veido stratēģijas Eiropa 2020 integrētās pamatnostādnes.

- (16) Šajās jaunajās integrētajās pamatnostādnēs ir atspoguļoti Eiropadomes secinājumi. Tajās dalībvalstīm tiek sniegti precīzi norādījumi par valsts reformu programmu noteikšanu un reformu īstenošanu, atspoguļojot savstarpējo atkarību un ņemot vērā Stabilitātes un izaugsmes paktu. Šīs pamatnostādnes būs pamatā visiem atsevišķiem ieteikumiem, kurus Padome var adresēt dalībvalstīm. Tās būs pamatā arī Vienotā nodarbinātības ziņojuma izveidei, kuru Padome un Komisija ik gadu nosūtīs Eiropadomei.
- (17) Kaut arī šīs pamatnostādnes ir jāizstrādā katru gadu, tām būtu visumā jā saglabājas nemainīgām līdz 2014. gadam, lai nodrošinātu, ka galvenā uzmanība tiek veltīta īstenošanai,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo pieņem dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas izklāstītas pielikumā. Šīs pamatnostādnes ir daļa no stratēģijas Eiropa 2020 integrētajām pamatnostādnēm.

2. pants

Pielikumā izklāstītās pamatnostādnes ņem vērā dalībvalstu nodarbinātības politikā, par ko ziņo valsts reformu programmās. Dalībvalstis izstrādā reformu programmas, kas ir saskanīgas ar mērķiem, kas izklāstīti stratēģijas Eiropa 2020 integrētajās pamatnostādnēs.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, [...]

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

Pielikums
Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes

7. pamatnostādne – dalības darba tirgū palielināšana un strukturālā bezdarba samazināšana

Dalībvalstīm būtu savā darba tirgus politikā jāintegrē elastdrošības principi, kurus apstiprinājusi Eiropadome, un tie jāpieņem, pilnībā izmantojot Eiropas Sociālā fonda atbalstu, nolūkā palielināt dalību darba tirgū un cīnīties pret tā sadrumstalotību un ekonomisko pasivitāti, dzimumu nevienlīdzību, vienlaikus mazinot strukturālo bezdarbu. Elastīguma un sociālās drošības veicināšanas pasākumiem būtu jābūt gan līdzsvarotiem, gan savstarpēji pastipriņojošiem. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāievieš elastīgi un uzticami darba līgumi, aktīva darba tirgus politika, efektīva mūžizglītība, darba mobilitātes veicināšanas politika un adekvātas sociālā nodrošinājuma sistēmas, lai garantētu drošību darba maiņas laikā, kā arī skaidri noteiktas tiesības un pienākumi bezdarbniekiem aktīvi meklēt darbu.

Dalībvalstīm būtu jāintensificē sociālais dialogs un jānovērš darba tirgus sadrumstalošana, izmantojot pasākumus, ar kuriem pievēršas pagaidu un nepastāvīgai nodarbinātībai, nepietiekamai nodarbinātībai un nedeklarētam darbam. Profesionālā mobilitāte būtu jāatbalsta. Darbavietu kvalitātei un nodarbinātības apstākļiem būtu jāpievēršas, cīnīties pret iesaistīšanu zemās algās un nodrošinot adekvātu sociālo nodrošinājumu arī tiem, kam ir pastāvīgi līgumi, un pašnodarbinātajiem. Nodarbinātības dienesti būtu jānostiprina un jādara pieejami visiem, tostarp jauniešiem un tiem, kam draud bezdarbs, izmantojot personalizētus pakalpojumus, kas vērsti uz tiem, kas atrodas vistālāk no darba tirgus.

Lai vairotu konkurētspēju un palielinātu dalību darba tirgū, jo īpaši mazkvalificēto personu vidū, un saskaņā ar ekonomikas politikas 2. pamatnostādni, dalībvalstīm būtu jāpārskata nodokļu un pabalstu sistēmas un valsts dienestu iespējas sniegt vajadzīgo atbalstu. Dalībvalstīm būtu jāpalielina darbaspēka dalība, izmantojot politiku aktīvas novecošanas, dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgas darba samaksas un jauniešu, invalīdu, likumīgo migrantu un citu neaizsargāto grupu integrācijas darba tirgū veicināšanai. Darba un privātās dzīves sabalansētības politikai, kurā paredzēta pieejama aprūpe un inovācija darba organizācijā, būtu jābūt vērstai uz nodarbinātības rādītāju palielināšanu, jo īpaši starp jauniešiem, gados vecākiem darbiniekiem un sievietēm, īpaši noturot augsti kvalificētas sievietes amatos zinātnes un tehnikas jomās. Dalībvalstīm būtu arī jālikvidē šķēršļi jaunpieņacēju iekļūšanai darba tirgū, jāatbalsta pašnodarbinātība un darba vietu radīšana cita starpā tādās jomās kā zaļā nodarbinātība un aprūpe, un jāveicina sociālā inovācija.

ES pamatmērķis, uz kuru balstoties, dalībvalstis noteiks savus valsts mērķus, paredz līdz 2020. gadam panākt, ka nodarbinātības rādītājs sieviešu un vīriešu vecumā 20-64 gadiem vidū ir 75 %, tostarp panākot lielāku jauniešu, gados vecāku darbinieku un mazkvalificētu strādnieku dalību un likumīgo migrantu labāku integrāciju.

8. pamatnostādne – kvalificēta darbaspēka izveide, reaģēšana uz darba tirgus vajadzībām, darba kvalitātes veicināšana un mūžizglītība

Dalībvalstīm būtu jāveicina ražīgums un iespējas atrast darbu, nodrošinot adekvātu zināšanu un prasmju piedāvājumu, kas atbilst pašreizējam un turpmākam pieprasījumam darba tirgū. Kvalitatīva sākotnējā izglītība un pievilcīga arodapmācība jāpapildina ar efektīviem stimuliem mūžizglītībai, otrām iespējām, iespēju radīšanu ikvienam pieaugušajam pakāpties soli tālāk sava kvalifikācijā, kā arī ar mērķtiecīgu migrācijas un integrācijas politiku. Dalībvalstīm būtu

jāizstrādā sistēmas iegūto zināšanu atzīšanai, jānovērš šķēršļi darbinieku profesionālai un ģeogrāfiskai mobilitātei, jāveicina transversālu zināšanu un radošu ideju apgūšana un jo īpaši jākoncentrē pasākumi uz palīdzību mazkvalificētajiem darbiniekiem un gados vecāku darbinieku nodarbinātības iespēju palielināšanu, vienlaikus stiprinot augsti kvalificētu darbinieku, tostarp pētnieku, apmācību, prasmes un pieredzi.

Sadarbībā ar sociālajiem partneriem un uzņēmumiem dalībvalstīm būtu jāuzlabo mācību pieejamība, jāstiprina izglītība un profesionālā orientācija, to apvienojot ar sistemātisku informāciju par jaunām darba vietām un iespējām, jāveicina uzņēmējdarbība un jāvairo iespējas iepriekš paredzēt, kādas prasmes būs nepieciešamas. Ieguldījums cilvēkresursu attīstībā, prasmju uzlabošana un dalība mūžizglītības programmās būtu jāveicina ar vienotiem finanšu ieguldījumiem, ko veic valdības, atsevišķas personas un darba devēji. Lai atbalstītu jauniešus un jo īpaši tos, kuri nestrādā un nemācās, dalībvalstīm sadarbībā ar sociālajiem partneriem būtu jāisteno programmas, lai palīdzētu tiem, kas nesen beiguši skolu, atrast pirmo darbu vai tālākas izglītības vai apmācības iespējas, tostarp izmantojot stažēšanos, kā arī strauji jāreaģē, kad jaunieši kļūst par bezdarbniekiem. Kvalifikācijas līmeņa paaugstināšanas un vajadzību paredzēšanas politikas regulārai uzraudzībai būtu jāpalīdz noteikt jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi, un jāuzlabo izglītības un apmācības sistēmu reaģēšana uz darba tirgus vajadzībām. Dalībvalstīm savu mērķu atbalstam būtu pilnībā jāizmanto ES līdzekļi.

9. pamatnostādne – izglītības un apmācības sistēmu snieguma uzlabošana visos līmeņos un līdzdalības augstākajā izglītībā palielināšana

Lai nodrošinātu piekļuvi kvalitatīvai izglītībai un apmācībai un uzlabotu izglītības rezultātus, dalībvalstīm būtu jāveic efektīvi ieguldījumi izglītības un apmācību sistēmās, jo īpaši, lai uzlabotu ES darbaspēka prasmju līmeni, kas tam ļautu pielāgoties strauji mainīgajām modernā darba tirgus vajadzībām. Darbībai būtu jāaptver visus posmus (no mācībām agrā bērnībā un skolā līdz augstākai izglītībai, arodizglītībai un apmācībai, kā arī pieaugušo mācībām), ņemot vērā arī mācīšanos neformāla kontekstā. Reformām būtu jābūt vērstām uz to pamatzināšanu apgūšanu, kādas nepieciešamas ikvienam, lai sekmīgi darbotos uz zināšanām balstītā ekonomikā, jo īpaši attiecībā uz iespējām atrast darbu, turpmāku mācīšanos vai IKT prasmēm. Būtu jāveic pasākumi, lai panāktu, ka jauniešu un skolotāju mobilitāte mācību nolūkos kļūst par normu. Dalībvalstīm būtu jāpalielina izglītības sistēmu atvērtība un būtiskums, īpaši veidojot valstu kvalifikācijas sistēmas, kas radītu elastīgas mācību iespējas, un veidojot izglītības/apmācības un darba vides partnerības. Būtu jāpadara pievilcīgāka skolotāja profesija. Augstākajai izglītībai būtu jāklūst atvērtāka netradicionāliem zināšanu apguvējiem, un būtu jāpalielina to personu skaits, kas iegūst augstāko vai tai līdzvērtīgu izglītību. Lai samazinātu to jauniešu skaitu, kas nestrādā un nemācās, dalībvalstīm būtu jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu.

ES pamatmērķis, uz kuru balstoties, dalībvalstis noteiks savus valsts mērķus, ir samazināt priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītāju līdz 10 %, vienlaikus laikposmā līdz 2020. gadam vismaz līdz 40 % palielinot to iedzīvotāju īpatsvaru vecumā no 30 līdz 34 gadiem, kas ir ieguvuši augstāko vai tai līdzvērtīgu izglītību.

10. pamatnostādne – sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa ar nabadzību

Dalībvalstu pasākumiem nabadzības samazināšanas jomā būtu jābūt vērstiem uz to, lai veicinātu pilnīgu līdzdalību sabiedrībā un ekonomikā un palielinātu nodarbinātības iespējas, pilnībā izmantojot Eiropas Sociālo fondu. Pasākumos galvenā uzmanība būtu jāpievērš arī vienlīdzīgu iespēju radīšanai, nodrošinot piekļuvi izmaksu ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un

augstas kvalitātes pakalpojumiem un publiskiem pakalpojumiem (tostarp pakalpojumiem tiešsaistē saskaņā ar 4. pamatnostādni) un jo īpaši veselības aprūpei. Dalībvalstīm būtu jāveic efektīvi diskriminācijas novēršanas pasākumi. Tāpat, lai cīnītos pret sociālo atstumtību, radītu iespējas cilvēkiem un veicinātu dalību darba tirgū, būtu jāstiprina sociālās aizsardzības sistēmas, mūžizglītība un aktīvas iekļaušanas politika, lai cilvēkiem radītu iespējas dažādos dzīves posmos un pasargātu viņus no atstumtības riska. Jāmodernizē sociālā apdrošināšana un pensiju sistēmas, lai panāktu, ka tās var pilnībā īstenot, lai nodrošinātu adekvātu ienākumu atbalstu un piekļuvi veselības aprūpei, tādējādi panākot sociālo kohēziju un vienlaikus saglabājot finanšu ilgtspējību. Pabalstu sistēmās galvenā uzmanība būtu jāpievērš ienākumu drošībai darba maiņas laikā un nabadzības samazināšanai, jo īpaši to grupu vidū, kurām pastāv sociālās atstumtības risks, piemēram, ģimenēm, kurās ir tikai viens no vecākiem, minoritātēm, invalīdiem, bērniem un jauniešiem, gados vecākām sievietēm un vīriešiem, likumīgajiem migrantiem un bezpajumtniekiem. Tāpat dalībvalstīm būtu aktīvi jāveicina sociālā ekonomika un sociālā inovācija visneaizsargātāko sabiedrības slāņu atbalstam.

ES pamatmērķis, uz kuru balstoties, dalībvalstis noteiks savus valsts mērķus, ir par 25 % samazināt to Eiropas iedzīvotāju skaitu, kas dzīvo zem valstī noteiktā nabadzības sliekšņa, tādējādi paglābjot no nabadzības vairāk nekā 20 miljonus cilvēku.